

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ОПЕРНОЇ ДРАМАТУРГІЇ

Спеціальність	025 Музичне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Освітньо-професійна програма	Хорове та оперно-симфонічне диригування	
Курс	1	
Семестр	2	
Обсяг дисципліни (години / ЄКТС)	90 годин / 3 кредити ЄКТС	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Драч Ірина Степанівна
	Науковий ступень, вчене/почесне звання	Професор, доктор мистецтвознавства
	Посада	Завідувачка кафедрою історії української та зарубіжної музики
	Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/history-of-ukrainian-and-foreign-music/Профіль_%20І.С.Драч.pdf
	e-mail	iryna.drach@num.kh.ua
Анотація	Навчальна дисципліна розглядає закони оперної драматургії в їх історичному становленні і має практичну спрямованість, допомагаючи фахівцям скористатися найбільш доцільними у кожному конкретному випадку підходами до вирішення постановчих завдань та обумовлення вибору виконавських засобів реалізації художнього образу із врахуванням сучасної музично-сценічної практики та всього комплексу супутніх обставин та факторів.	
Мета дисципліни	Формування сучасних уявлень про оперу як специфічний різновид перформативного мистецтва, що розгортається як взаємодія різних мистецьких практик – аудіальної, візуальної, вербальної.	
Програмні результати навчання	ПРН4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту. ПРН5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного	

	<p>твору, створювати його художню інтерпретацію</p> <p>ПРН8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій</p> <p>ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом</p> <p>ПРН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва</p> <p>ПРН17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області, розуміння професійної діяльності</p> <p>ЗК5 .Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел</p> <p>ЗК17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя</p>
Фахові (спеціальні) компетентності	<p>СК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності</p> <p>СК9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу</p> <p>СК12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності</p> <p>СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків</p>
Зміст навчальної дисципліни	<p><i>Тема 1.</i> Феномен опери. Поняття «оперної драматургії». Авторська партитура і оперна вистава.</p> <p><i>Тема 2.</i> Голос і оперний спів в аспекті театральної семіотики .</p> <p><i>Тема 3.</i> Наратив у музично-сценічному розгортанні. Поняття фабули, сюжету, події, характеру.</p> <p><i>Тема 4.</i> Дійові особи і типи оперної драматургії, вияв конфлікту. Цикли дії.</p> <p><i>Тема 5.</i> Диригентська концепція вистави. Поняття «темпо-ритму» вистави.</p> <p><i>Тема 6.</i> Хоровий компонент оперної вистави. Атмосфера дії. Первинні жанри і побутовий фон як засоби змалювання середовища. Історична стилізація на оперній сцені.</p> <p><i>Тема 7.</i> Фактори художньої цілісності опери як сценічного феномену.</p> <p><i>Тема 8.</i> Практичні аспекти: етапи постановки опери.</p>
Види занять	Лекційні, семінарські, самостійна робота
Методи навчання	Словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна аналітична робота здобувачів вищої освіти

<p>Форми та методи оцінювання</p>	<p>Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-баловою шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль (60 балів): усне опитування, письмові роботи, індивідуальні презентації, робота на практичному занятті, ситуаційні вправи тощо</p> <p>Підсумковий семестровий контроль (40 балів): залік.</p> <p>Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів.</p> <p>Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p>
<p>Особливості та політики дисципліни</p>	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як: Moodle, листування через e-mail, посилання на google- диск тощо.</p> <p>Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування (в т. ч. з використанням гаджетів) під час поточного та підсумкового контролю заборонено).</p> <p>В університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p>Іванова, І., & Куколь, Г., & Черкашина, М. (1998). <i>Історія опери. Західна Європа. XVII–XIX століття</i>. Київ.</p> <p>Черкашина-Губаренко, М. Р. (2002). <i>Музика і театр на перехресті епох</i>. У 2 т. – К ; Суми.</p> <p>Черкашина-Губаренко, М. Р. (2015). <i>Оперний театр у мінливому часопросторі</i>. «Акта».</p> <p>Черкашина-Губаренко, М. Р. (2009). Структурний аналіз оперного твору (стаття перша). <i>Часопис національної музичної академії імені П. І. Чайковського</i>, 2(3). 58–67.</p> <p>Черкашина-Губаренко, М. Р. (2009). Структурний аналіз оперного твору (стаття друга). <i>Часопис національної музичної академії імені П. І. Чайковського</i>, 4(5). 142–153.</p>

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Основи оперної драматургії», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського 26 серпня 2024 р., протокол №1.